

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของลูกค้าที่มีต่อการให้บริการขนส่งสินค้าด่วน ของ บริษัทนิ่มซี่เส็งขนส่ง 1988 จำกัด ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้รวบรวมแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องดังนี้คือ

- แนวคิดความพึงพอใจของลูกค้า
- แนวคิดเกี่ยวกับการให้บริการ
- แนวคิดคุณภาพการให้บริการ
- มาตรฐานการบริการ
- ทฤษฎีสวนประสมการตลาดบริการ
- เอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎี

แนวคิดความพึงพอใจของลูกค้า

ความพึงพอใจของลูกค้า (Customer Satisfaction) เป็นระดับความรู้สึกของบุคคลที่เป็นผลจากการเปรียบเทียบการทำงานของผลิตภัณฑ์กับความคาดหวังของลูกค้า ระดับความพอใจของลูกค้าจะเกิดขึ้นจากความแตกต่างระหว่างการทำงานของผลิตภัณฑ์ (Product's Perceived Performance) และความคาดหวังของบุคคล การคาดหวังของบุคคล (Expectation) เกิดจากประสบการณ์และความรู้ในอดีตของผู้ซื้อ หากการทำงานของผลิตภัณฑ์ไม่ตรงกับความคาดหวังลูกค้าย่อมเกิดความไม่พอใจ และหากการทำงานของผลิตภัณฑ์ตรงกับความคาดหวังของลูกค้าย่อมเกิดความพึงพอใจ (Kotler, 2000 อ้างถึงใน พิรุณรัตน์ จักษ์เมธา, 2545)

แนวคิดเกี่ยวกับการให้บริการ

การบริการ คือ กระบวนการในการส่งมอบบริการจากผู้ให้บริการไปยังผู้รับบริการ หรือผู้ใช้บริการนั้น (วีรพงษ์ เฉลิมจิระรัตน์, 2539) ซึ่งสอดคล้องกับความหมายของการบริการที่ว่า

การบริการ คือ กิจกรรมใด ๆ อันเป็นประโยชน์และความพอใจของผู้ให้บริการส่งมอบให้บุคคลอื่น (सानนท์ ฉายเรืองโชติ, 2537)

กิจกรรมการบริการที่สมบูรณ์ ก็คือกิจกรรมและพฤติกรรมบริการเพื่อประโยชน์สุขของผู้อื่น งานบริการจึงประกอบด้วย 2 ส่วนที่สำคัญคือ

1. กิจกรรมบริการ หมายถึง การดำเนินงานตามกระบวนการขั้นตอนหรือระบบระเบียบของหน่วยงานเพื่อให้ผู้รับบริการสำเร็จประโยชน์ตามความต้องการ

2. พฤติกรรมบริการ ได้แก่ ลักษณะการแสดงออกของผู้ให้บริการที่แสดงให้ปรากฏหรือผู้รับบริการที่แสดงให้ปรากฏหรือผู้รับบริการพบเห็น หรือสัมผัสได้ด้วยความรู้สึกตลอดระยะเวลาที่กระทำกิจกรรมร่วมกัน ซึ่งผู้ให้บริการสามารถแสดงพฤติกรรมบริการให้รู้สึกสัมผัสได้จาก 3 ทาง คือ

ทางด้านทัศนคติ ความรู้สึกนึกคิด อารมณ์ หรือมโนกรรม

ด้านบุคลิกภาพภายนอก การแต่งกาย กิริยาท่าทาง หรือกายกรรม

ด้านการพูด จากการติดต่อสื่อสารด้วยวาจา หรือวจีกรรม

โดยสรุปแล้ว จะเห็นว่า การบริการเป็นการดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องตามกระบวนการ ขั้นตอน หรือระบบระเบียบของหน่วยงาน เพื่อให้ผู้รับบริการสำเร็จประโยชน์ตามความต้องการได้อย่างถูกต้องครบถ้วน

คุณลักษณะของการให้บริการที่ดีควรคำนึงถึงดังนี้ (นันทวัน เหลี่ยมปรีชา, 2538)

1. ประกอบด้วยส่วนที่จับต้องได้และจับต้องไม่ได้ ส่วนใหญ่แล้วการบริการจะประกอบด้วยส่วนหลัก ๆ 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นวัตถุและส่วนที่ไม่ใช่วัตถุ ส่วนที่เป็นวัตถุนี้ ผู้รับและผู้ให้บริการจะสามารถตรวจสอบได้โดยไม่ยากนัก เนื่องจากผู้รับและผู้ให้บริการสัมผัสกับสิ่งเหล่านี้ได้ อีกส่วนหนึ่งของการให้บริการ คือส่วนที่ไม่ใช่วัตถุ ส่วนนี้เป็นส่วนที่ไม่มีตัวตนและไม่สามารถจับต้องได้ด้วยประสาทสัมผัสทั้ง 5 ดังนั้นผู้รับบริการไม่อาจทราบได้ว่าบริการที่ได้รับเป็นอย่างไร และจะมีประสิทธิภาพดีแค่ไหนจนกว่าจะได้รับบริการนั้น ๆ ดังนั้นแล้วการบริการจึงเป็นสิ่งที่ผู้รับบริการให้ความพึงพอใจจากการใช้บริการเป็นสำคัญ ซึ่งลักษณะความพึงพอใจนี้จะมีผลต่อการใช้บริการในครั้งต่อไปด้วย

2. ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ให้บริการและผู้รับบริการ การบริการไม่สามารถแยกผู้ให้และผู้รับบริการออกจากกันได้ เพราะการบริการนั้นผู้ให้และผู้รับจะต้องดำเนินร่วมกันไป จึงทำให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างกัน จากลักษณะการให้บริการที่ไม่สามารถแยกผู้ให้และผู้รับบริการออกจากกันได้ ผู้ให้บริการจึงมีวงจำกัดในการให้บริการแก่ผู้รับบริการแต่ละราย

3. มาตรฐานของการบริการ การให้บริการเป็นสิ่งที่ไม่สามารถกำหนดมาตรฐานให้แน่นอนได้ ขึ้นอยู่กับผู้รับบริการจะใช้บริการอะไร ที่ไหน และอย่างไร ผู้ให้บริการ

แต่แต่ละคนจะมีแบบและวิธีการในการให้บริการที่แตกต่างกัน แม้ว่าจะเป็นการบริการจากคน ๆ เดียวกันแต่ถ้าต่างวาระกันก็จะให้การบริการไม่เหมือนกัน ขึ้นอยู่กับสภาพอารมณ์และจิตใจของผู้ให้บริการ จากการบริการแต่ละครั้งมีลักษณะแตกต่างกัน อาจก่อให้เกิดปัญหาต่อการพิจารณาภาพของการบริการนั้นได้

4. การกักเก็บบริการ การบริการไม่สามารถกักเก็บหรือรักษาสภาพของการบริการได้คงทนได้ ปริมาณความต้องการด้านบริการมีความไม่แน่นอน ซึ่งขึ้นอยู่กับสถานการณ์ ถ้าความต้องการด้านการบริการมีน้อย ความสามารถในการให้บริการที่เหลือก็ไม่อาจเก็บไว้ใช้คราวต่อไปได้ หรือความต้องการด้านการบริการมีมากในบางครั้ง ไม่อาจให้การบริการที่รวดเร็วเท่ากับครั้งที่มีความต้องการน้อยเนื่องจากจำนวนและส่วนประกอบอันมีจำกัด

ในการบริการมีคุณลักษณะต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการบริการที่ประทับใจแก่ผู้รับบริการซึ่งมีลักษณะต่าง ๆ กันไป โดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ (सानนท์ ฉายเรืองโชติ, 2537)

1. Under มีบุคลิกไม่กล้า ขาดความมั่นใจ ต้องให้บริการแบบรุกประชิดจึงจะเหมาะสม
2. Normal พวกปกติเข้าใจกฎ ระเบียบ และธรรมเนียมปฏิบัติในการมารับบริการ
3. Over เป็นพวกบุคลิกโวยวายเอาแต่ใจตัวเองไม่ฟังเหตุผลใด ๆ ดังนั้น ควรมีสูตรสำเร็จในการให้บริการ “SERVICE” ทำได้ดังนี้

S = Service Concept

คือ มีหน้าที่ให้บริการ

E = Enthusiasm

คือ ความกระตือรือร้น ความชื่นชอบ

R = Readiness and Rapidly

คือ ความพร้อมและความรวดเร็ว

V = Value

คือ เห็นคุณค่าในการบริการทุก ๆ ครั้ง

I = Impression

คือ ผู้รับบริการเกิดความประทับใจ

C มีความหมาย 3 ประการ คือ

= Cleanliness

คือ ใสสะอาดทั้งการแต่งกาย การให้บริการ

= Correctiveness

คือ ความถูกต้อง ไม่ผิดพลาด

= Courtesy

คือ มีมิตรไมตรี หวังดีเสมอ

S = มีความหมาย 2 ประการ คือ

= Sincerity

คือ จริงใจในการให้บริการ

= Smiling

คือ ยิ้มแย้ม เป็นมิตรในการให้บริการเสมอ

แนวคิดคุณภาพการให้บริการ (Service Quality)

คุณภาพการให้บริการ (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2546) เป็นระดับของการให้บริการที่ไม่มีตัวตนที่น่าเสนอให้กับลูกค้าที่คาดหวัง ซึ่งจะเป็นผู้ตัดสินใจคุณภาพการให้บริการหรือเป็นการรับรู้ของลูกค้าซึ่งลูกค้าจะทำการประเมินคุณภาพการให้บริการโดยเปรียบเทียบความต้องการหรือความคาดหวังกับการบริการที่ได้รับจริง สิ่งสำคัญประการหนึ่งในการสร้างความแตกต่างของธุรกิจบริการ คือ การรักษาระดับการให้บริการ โดยเสนอคุณภาพให้บริการตามความคาดหวังของลูกค้า

คุณภาพการให้บริการมีลักษณะ 10 ประการ ดังนี้

1. การเข้าถึงลูกค้า (Access) บริการที่ให้กับลูกค้าต้องอำนวยความสะดวกในด้านเวลา สถานที่แก่ลูกค้า คือ ไม่ให้ลูกค้าต้องคอยนาน ท่าเลที่ตั้งเหมาะสมเพื่อแสดงถึงความสามารถของการเข้าถึงลูกค้า
2. การติดต่อสื่อสาร (Communication) มีการอธิบายอย่างถูกต้องโดยใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายในระหว่างการสื่อสาร
3. ความสามารถ (Competence) บุคลากรที่ให้บริการต้องมีความชำนาญและมีความรู้ความสามารถในการบริการ
4. ความมีน้ำใจ (Courtesy) บุคลากรต้องมีมนุษยสัมพันธ์ มีความเป็นกันเอง
5. ความน่าเชื่อถือ (Credibility) บริษัทและบุคลากรต้องสามารถสร้างความเชื่อมั่นและความไว้วางใจในบริการ โดยเสนอบริการที่ดีที่สุดให้แก่ลูกค้า
6. ความไว้วางใจ (Reliability) บริการที่ให้กับลูกค้าต้องมีความสม่ำเสมอและถูกต้อง

7. การตอบสนองลูกค้า (Responsiveness) พนักงานจะต้องให้บริการและแก้ปัญหาแก่ลูกค้าอย่างรวดเร็วตามที่ลูกค้าต้องการ

8. ความปลอดภัย (Security) บริการที่ต้องปราศจากอันตราย ความเสี่ยงและปัญหาต่าง ๆ

9. การสร้างบริการให้เป็นที่รู้จัก (Tangible) บริการที่ลูกค้าได้รับ จะทำให้เขาสามารถคาดคะเนถึงคุณภาพบริการดังกล่าวได้

10. การเข้าใจและรู้จักลูกค้า (Understanding/Knowing Customer) พนักงานต้องพยายามเข้าใจถึงความต้องการของลูกค้า และให้ความสนใจตอบสนองความต้องการดังกล่าวได้

มาตรฐานการบริการ

มาตรฐานจะช่วยสร้างแนวโน้มของความคาดหวัง ให้เพิ่มคุณภาพของการบริการสูงขึ้น ไปเรื่อย ๆ เพราะมาตรฐานไม่มีเส้นชัยและไม่มีเพดาน การที่ผู้ให้บริการไม่สนใจมาตรฐาน หรือไม่ต้องการให้มีมาตรฐานในงานบริการ เพราะเกรงว่าหากตนปฏิบัติผิดไปจากมาตรฐานบริการก็จะเป็นที่ประจักษ์ชัด จึงต้องการลักษณะที่คลุมเครือ ไม่มีหน่วยเปรียบเทียบเพื่อที่จะปฏิบัติอย่างไรก็ได้ และสามารถอ้างข้อบกพร่องในงานบริการของผู้อื่นหรืองานอื่น ๆ มาเปรียบเทียบได้ว่า การปฏิบัติงานให้บริการของตนยังดีกว่า

หากจะพิจารณากำหนดมาตรฐานเป็นการทั่วไป เพื่อที่จะนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับลักษณะบริการแต่ละกรณีอย่างเป็นรูปธรรม ก็อาจกำหนดจากลักษณะงานที่เป็นนามธรรม ดังนี้ (สมิต ทัชฌกร, 2542)

งาน

มาตรฐาน

1. การให้ความสนใจ

1.1 ต้องต้อนรับอย่างอบอุ่นและขุ่มขำ

1.2 ต้องแสดงให้เห็นเกียรติลูกค้า

1.3 ต้องแสดงให้เห็นว่าลูกค้ามีความสำคัญ

1.4 ต้องฟังลูกค้าพูดและสนับนุนด้วย

2. การให้ความใส่ใจ

2.1 ต้องเอาใจใส่และให้บริการอย่างเท่าเทียม

2.2 ต้องไม่แสดงออกอย่างเหน้อยหน้ายเยิ่นชา

2.3 ต้องติดตามเรื่องจนสำเร็จ

3. การบริการอย่างตั้งใจ	3.1 ต้องมั่นใจในความถูกต้องสมบูรณ์
	3.2 ต้องจัดบริการให้ตรงเวลา
	3.3 ต้องบริการให้ลูกค้ารู้สึกคุ้มค่า
4. การบริการอย่างเต็มใจ	4.1 ต้องสร้างความเชื่อมั่นแก่ลูกค้าว่าจะเป็นบริการที่ได้รับประโยชน์สูงสุด
	4.2 ต้องให้ความร่วมมือในการตอบสนองความต้องการ
5. การบริการอย่างจริงใจ	5.1 ต้องแสดงออกถึงบริการที่น่าเชื่อถือและเชื่อใจได้
	5.2 ต้องรับผิดชอบในตัวสินค้าและบริการ
	5.3 ต้องให้บริการอย่างซื่อตรง เป็นธรรม
6. การบริการอย่างเข้าใจ	6.1 ต้องมีความรู้ในสินค้าและบริการอย่างแท้จริง
	6.2 ต้องมุ่งถึงบริการที่มีคุณภาพสูง
	6.3 ต้องให้บริการอย่างถูกต้อง
7. การบริการอย่างรู้ใจ	7.1 ต้องสนองความต้องการของลูกค้าได้ถูกต้อง
	7.2 ต้องดำเนินการอย่างรวดเร็วสมใจลูกค้า
8. การบริการอย่างมีน้ำใจ	8.1 ต้องให้ความช่วยเหลืออย่างเอื้ออาทร
	8.2 ต้องให้ลูกค้าได้รับคำแนะนำอย่างถูกต้อง เพื่อประกันไม่ให้เกิดความยุ่งยากเสียหาย
	8.3 ต้องให้ลูกค้าได้รับประโยชน์ทั้งด้านคุณภาพและปริมาณอย่างครบครัน

ทฤษฎีส่วนประสมการตลาดบริการ

ส่วนประสมการตลาดบริการมีองค์ประกอบ 7 ประการ (Kotler : อ้างถึงใน อดุลย์

จาทรงกุล, 2543) ประกอบด้วย

1. ผลิตภัณฑ์ (Product) หมายถึง สินค้าและบริการที่น่าเสนอต่อลูกค้า

เพื่อให้บริการที่ทรงคุณภาพ บริษัทต้องปรับแต่งบริการให้เข้ากับความต้องการของลูกค้าเฉพาะราย และต้องสร้างคุณค่า (Value) ให้เกิดขึ้นด้วย

1.1 คุณภาพของบริการ

1.2 การปรับปรุงบริการติดต่อ

2. ราคา (Price) หมายถึงราคาของสินค้าและบริการรวมทั้งเงื่อนไขต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการชำระเงินที่บริษัทกำหนดขึ้น ซึ่งมักได้รับการออกแบบให้ครอบคลุมต้นทุนและสร้างกำไร เนื่องจากการบริการมองไม่เห็น การตั้งราคาบางส่วนต้องตั้งให้ทั้งผู้ขายและผู้ซื้อเข้าใจว่ามีอะไรบ้างรวมอยู่ในสิ่งที่เขากำลังซื้อขายแลกเปลี่ยนกัน ทั้งนี้เพื่อช่วยบริษัทให้สามารถหลีกเลี่ยงปัญหาในการตั้งราคาอันจะนำไปสู่การเป็นลูกค้าประจำที่พอใจเรา

3. การจัดจำหน่าย (Place) หมายถึงหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดจำหน่ายและการสนับสนุนการกระจายสินค้าเพื่อให้สินค้าและบริการมีความพร้อมสำหรับการจำหน่าย โดยปกติ นักการตลาดจะจัดการให้มีการรับบริการได้โดยสะดวกให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

4. การส่งเสริมการตลาด (Promotion) การสื่อสารทางการตลาดสำหรับสินค้าและบริการ เนื่องจากความไม่มีตัวตนของบริการ ทำให้มีความจำเป็นต้องอธิบายว่าบริการคืออะไร และให้คุณประโยชน์แก่ผู้ซื้ออย่างไร

5. บุคคล (People) พนักงานของธุรกิจขนส่งสินค้าต้องมีการแต่งตัวที่เหมาะสม หน้าตายิ้มแย้ม แจ่มใส พุดจาไพเราะ เพื่อให้ลูกค้าเกิดความประทับใจและเกิดความเชื่อมั่นว่าบริการที่จะซื้อดีด้วย นอกจากนี้พนักงานต้องมีความสามารถ มีทัศนคติที่ดี สามารถตอบสนองต่อลูกค้า มีความริเริ่ม มีความสามารถในการแก้ปัญหา ซึ่งต้องอาศัย

5.1 การคัดเลือกพนักงาน

5.2 การฝึกอบรมพนักงาน

5.3 การจูงใจพนักงาน

6. หลักฐานทางกายภาพ (Physical Evidence) หมายถึง สิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการ สถานที่ที่ลูกค้าและกิจการมีปฏิสัมพันธ์กัน และองค์ประกอบที่จับต้องได้ต่างๆ ซึ่งทำหน้าที่ช่วยอำนวยความสะดวกหรือสื่อสารบริการนั้น

7. กระบวนการต่าง ๆ (Process) หมายถึง ขั้นตอนหรือกระบวนการในการให้บริการ ในการขนส่งสินค้าไปยังจุดหมายปลายทางหรือถึงมือลูกค้า

บททวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

Logistics digest (2005) กล่าวถึงในด้านคุณภาพการขนส่ง มีเรื่องที่ทำให้ความสำคัญกันมากได้แก่ การขนส่งที่รวดเร็วตรงเวลา สินค้ามีสภาพสมบูรณ์และจำนวนครบถ้วนเมื่อส่งมอบถึงปลายทาง การขนถ่ายสินค้ารวดเร็วเป็นระบบ สินค้าไม่เสียหาย พนักงานขับรถบริการสุภาพ ปฏิบัติหน้าที่ครบถ้วนและประทับใจลูกค้า สภาพรถบรรทุกสะอาดสะอาดอันสะท้อนภาพพจน์ที่ดีของสินค้าและบริษัทผู้ผลิตและจำหน่ายสินค้า คุณภาพการขนส่งที่วามานี้ย่อมต้องการบริหารจัดการที่ดี มีการวางแผนร่วมกัน มีแผนปฏิบัติการที่ชัดเจน มีการอบรมพัฒนาบุคลากร มีเครื่องมือและอุปกรณ์ช่วยในการขึ้นหรือลงสินค้าอย่างรวดเร็ว เพราะคุณภาพการขนส่งมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการลดต้นทุนและการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

กรมการขนส่งทางบก (2549) กล่าวถึง การจัดทำโครงการพัฒนาและส่งเสริมผู้ประกอบการขนส่งด้วยรถบรรทุกในส่วนภูมิภาค เพื่อให้การขนส่งด้วยรถบรรทุกทั่วประเทศมีมาตรฐานและคุณภาพที่ตอบสนองความต้องการใช้บริการของภาคอุตสาหกรรม การค้า และประชาชนทั่วไป ผู้ประกอบการขนส่งต้องได้รับการพัฒนาให้สามารถปรับตัวและเพิ่มศักยภาพการประกอบการที่สอดคล้องกับระบบขนส่ง เพื่อลดต้นทุนการขนส่ง มีระบบการขนส่งทางบกสนับสนุนด้านการให้คำแนะนำโครงการและวิทยากรผู้ให้ความรู้ โดยเน้นสร้างความรู้ความเข้าใจระบบขนส่ง การประมวลข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคการประกอบการในจังหวัด และรับฟังความคิดเห็นจากผู้ประกอบการ

เกรียงศักดิ์ พิสิฐบัณฑูรย์ (2543) ศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อลูกค้าในการเลือกใช้บริการธุรกิจขนส่งสินค้าเอกชน โดยรถบรรทุกในเทศบาลอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยหลัก 5 อันดับแรกที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการของธุรกิจขนส่งสินค้าเอกชนคือความสะดวกในการรับ/ส่งสินค้า ปัจจัยต่อมาคือความเร็วในการขนส่งสินค้าจากต้นทางถึงปลายทาง ทั้งนี้การรักษาความปลอดภัยของสินค้าจะเป็นปัจจัยหลักอีกประการหนึ่งที่จะทำให้กลุ่มลูกค้าสามารถตัดสินใจใช้บริการ ปัจจัยอันดับที่สี่คือความรับผิดชอบในด้านต่าง ๆ ของบริษัทขนส่งและปัจจัยอันดับที่ห้าคืออัตราค่าบริการ

บริการเสริมที่ลูกค้าต้องการมากที่สุด คือ การรับประกันความเสียหายตามมูลค่าของสินค้า การบริการติดตามสินค้าจากต้นทางถึงปลายทาง และการกำหนดเวลาที่สินค้ามาถึงปลายทางตามลำดับ

การเปลี่ยนแปลงในปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ จะมีผลต่อการใช้บริการขนส่งสินค้าของกลุ่มลูกค้าด้วย การเปลี่ยนแปลงของราคาน้ำมันและแก๊สมีผลกระทบต่อมากที่สุด รองลงมาคือ

การเปลี่ยนแปลงรายได้ของประชากรที่ส่งผลกระทบต่อการบริโภคและกิจกรรมด้านการขนส่ง

พิรุณรัตน์ จักษ์เมธา (2545) ได้ศึกษาถึงความพึงพอใจของร้านค้าส่งสินค้าอุปโภคบริโภคในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ต่อการให้บริการขนส่งของธุรกิจขนส่งสินค้ารับช่วง จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความพึงพอใจในระดับปานกลางต่อปัจจัยคุณภาพในทุก ๆ ด้าน ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในระดับมากต่อปัจจัยด้านกระบวนการจัดส่งสินค้าที่มีความถูกต้อง สินค้าที่ฝากเก็บไว้กับธุรกิจขนส่งสินค้ารับช่วงมีความปลอดภัย ไม่สามารถโจรกรรมได้ สถานที่ติดต่อของธุรกิจขนส่งสินค้ารับช่วงตั้งอยู่ในทำเลที่สามารถติดต่อได้ง่าย สามารถติดต่อสื่อสารทางโทรศัพท์ได้ และธุรกิจขนส่งสินค้ารับช่วงแจ้งให้ทราบก่อนล่วงหน้าทุกครั้งเมื่อหยุดทำการในวันพิเศษ

สว่าง มุลอินตะ (2547) ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของลูกค้าที่มีต่อปัจจัยส่วนประสมการตลาดของตลาดบริการคลังสินค้า บริษัทการบินไทยจำกัด (มหาชน) ท่าอากาศยานเชียงใหม่ ผลการศึกษาระดับความพึงพอใจของลูกค้า ต่อปัจจัยส่วนประสมการตลาดของตลาดบริการทั้ง 7 ด้านพบว่าความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่อยู่ในระดับปานกลางเรียงตามลำดับคือด้านราคา ด้านการส่งเสริมและนำเสนอลักษณะทางกายภาพ ด้านกระบวนการ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านการจัดจำหน่าย และการส่งเสริมการตลาด ส่วนด้านบุคลากร มีความพึงพอใจในระดับน้อย โดยมีปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลางแต่ละด้านดังนี้ ด้านราคาคือ ค่าระวางขนส่งสินค้าพิเศษ ด้านการส่งเสริมและนำเสนอลักษณะทางกายภาพ คือ การเป็นสายการบินที่มีลักษณะดี ด้านกระบวนการคือ เอกสารที่ใช้ในการรับส่งสินค้าที่เหมาะสม ด้านผลิตภัณฑ์คือ จำนวนเที่ยวบินในแต่ละวันต่อสัปดาห์ ด้านการจัดจำหน่ายคือ ที่ตั้งของอาคารคลังสินค้าสะดวกต่อการเดินทางมาติดต่อ ด้านการส่งเสริมการตลาด คือ การให้เครดิตการชำระเงินแก่บริษัทตัวแทน ด้านบุคคลหรือพนักงานคือ ความเข้าใจในกฎระเบียบเกี่ยวกับมาตรฐานสากล ของระบบขนส่งสินค้าทางอากาศ

วีรเดช เมธีธารพงศ์วานิช (2549) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บริการธุรกิจขนส่งสินค้าทางอากาศภายในประเทศต่อปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการตัวแทนขายระวางสินค้า บริษัทนอร์เทิร์นอินเตอร์เนชั่นแนลคาร์โก้ จำกัด จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเรียงลำดับ คือ ด้านสถานที่และด้านบุคคลหรือพนักงาน และมีความพึงพอใจที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับ คือ ด้านกระบวนการ ด้านราคา ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านการส่งเสริมและนำเสนอลักษณะทางกายภาพ และด้านการส่งเสริมการตลาด

ปัจจัยย่อยในแต่ละด้านพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลางต่อ ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ได้แก่ บริการรับส่งสินค้าทางอากาศ ปัจจัยด้านราคา ได้แก่ การให้ระยะเวลาชำระค่าระวางกับลูกค้ารายใหญ่ที่ใช้บริการขนส่งเป็นประจำ ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด ได้แก่ การให้บริการสอบถามราคากระวางและสอบถามรายละเอียดตารางเที่ยวบินโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย ปัจจัยด้านการสร้างและนำเสนอลักษณะทางกายภาพ ได้แก่ การจัดผังบริเวณสถานที่ให้บริการเหมาะสมให้ความสะดวกสบายกับผู้ใช้บริการ ปัจจัยด้านกระบวนการ ได้แก่ ตรวจสอบชนิด น้ำหนัก ขนาด ของสิ่งของผู้ใช้บริการด้วยความถูกต้อง สำหรับปัจจัยด้านสถานที่มีความพึงพอใจมีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับมาก ได้แก่ สถานที่ตั้งของบริษัทสะดวกในการติดต่อ ปัจจัยด้านบุคคลหรือพนักงาน ได้แก่ พนักงานให้บริการด้วยความสุภาพ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved